

NOSEK (16) *sb m*

-s- (6), -f- (8), -ff- (1), -sz- (1).

o oraz e jasne.

sg *N* nosek (7). ◇ *G* noska (2). ◇ *I* noski(e)m (4). ◇ *pl N* noski (3).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

Dem. od „nos” (16) :

1. *Od znac.* ‘narząd powonienia u ludzi i zwierząt’; *proboscis Cn* (3) : W Zywocie matczynem lezenie płodu: iest takowe. Iże dzieciątko siedzi w żywocie łkriwłszy łie/ rączki łciągnąwłszy między nołzki/ główką przituliwłszy łie ku kolankam/ tak iż iednym okiem: na iednym kolanku/ á drugim okiem: na drugie kolanko: przytula łie/ á thak nołek między kolanka: wchogdi [!] *FalZioł* V 14v; *Mącz* 394a.

Hipokor. (1): Patrz iáko łie ięzyk kocha kiedy mu czo wdzięcznego łmákuie. Iáko łie theż nołek kocha kiedy go iákie wdzięczne perfumy álbo wonności zálecą. *RejZwierc* 142v.

2. *Od znac.* ‘dziób u ptaków’; *rostellum Murm, Mymer*¹, *BartBydg, Mącz, Calep*; *rostrum BartBydg, HistAl* (9) : *Murm* 82; *Mymer*¹ 25v; *BartBydg* 133; *Mącz* 358d; *Calep* [928]b; [skowronek] poczał nołkiem ták długo miełzáć/ áż ono źiárko w oney trołce wody/ áż ono źiárno rozmokło *CzahTr* K3v, K4v; *Kukołki*/ Iáłtrzębiego rodu [...] Wydzieráią dziedźicom w onym ciemnym lełie/ Co im Ołiec y mátká do nołká przyniełie. *KlonWor* 61.

Szereg: »noski i paznokty« (1): ná ktorych gáłąskach łiedzieli ptacy z rozlicznych rodzáiow/ á kołdzi ptak wedłóg włáfnego łwego łpofobu był wymálowan/ noski ich y páznokty [*rostra et ungulae*] były s czyłtego złotá. *HistAl* H2.

3. *Od znac.* ‘dzióbek u naczynia, lejkwate zakończenie naczynia, przez które leje się płyn’ (1) : náleyże podroźnikowcy wodki/ w báńkę łkláną z nołkiem/ á źiołá wnię włyp *SienLek* 68v.

4. *Zestawienia w funkeji nazwy botanicznej* (2) :

»bocianie noski« = *Geranium Robertianum L.* (Rost); *bodziszek*, rołlina z rodziny *bodiszkowatych* (*Geraniaceae*) (2): Boćianié nołki/ *Geranium pirimum*, *Storcken łchnabel. SienLek* 199v, X; [*UrzędowHerb* 286 (*Linde*)].

[»żorawie noski« = *Geranium columbinum L.* (Rost); rołlina z rodziny *bodiszkowatych* (*Geraniaceae*) o liłciach pierzasto rozciętych na równowąskie łatki: *Zorawie noski. Pes columbinus. Kranych łchnabel* [...] *Zorawie Nołki*/ Boćianim bárho podobne/ ile náłienim. Ale łą liłtu roznego *SienHerb* 131 (*Linde*).]

5. *n-pers* (2) : łłch wewłzy za zbáłchinyem nyewye yako ya zową dwv konyu yednego łziwego a drugiego Ridzego *Znołkyem*, kthori wołtrorogu obyefchon, vkradli *LibMal* 1547/131.

Synonim: 3. *cyplik*.

Cf **PŁASKONOSKI**